

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 19P/249/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517207378
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7517207378.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou vo veci starostlivosti o maloletého G. G., nar.XX.X.XXXX, bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťaťa rodičov matky H. C., nar.XX.X.XXXX, bytom E. 1, R. a otca Q.. N. G., nar.XX.X.XXXX, bytom R. I. XX, v konaní o návrhu otca na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa a o návrhu matky na zmenu vo výchove maloletého dieťaťa

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice I, č.k. 21P/43/2016 - 31 zo dňa 4.5.2016, v časti rozsudku upravujúcej vyživovaciu povinnosť matky k maloletému G. G., nar.XX.X.XXXX takto:

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého G. sumou 280,-Eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc 1.9.2017.

Dlžné výživné na maloletého G. za obdobie od 1.9.2017 do 18.4.2018, spolu v sume 988,-Eur, je matka p o v i n n á zaplatiť do rúk otca do 30 dní od doručenia rozsudku.

Z a m i e t a návrh otca na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti, ako aj návrh na zvýšenie výživného pre maloletého G. za obdobie od podania návrhu do 31.8.2017.

Z a m i e t a návrh matky na zmenu vo výchove maloletého dieťaťa.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého G. G., nar.XX.X.XXXX, návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.3.2017, žiadal, aby súd upravil vyživovaciu povinnosť matky k maloletému G., upravenú naposledy v roku 2016, kedy bola určená vyživovacia povinnosť matky k maloletému G. v sume 150,-Eur mesačne. Y. otec odôvodnil tým, že pri poslednom súdnom určovaní vyživovacej povinnosti zo strany matky súd vychádzal z príjmu, ktorý matka deklarovala na pojednávaní vo výške 850,-Eur mesačne, pričom príjem matky podľa opisu mzdového listu bol vyšší, približne vo výške 1.050,-Eur mesačne. Podľa otca ďalším dôvodom na zvýšenie výživného je skutočnosť, že maloletý G. od septembra 2017 nastúpi na stredoškolské štúdium. Otec navrhol zvýšiť výživné od 1.4.2017 vo výške 300,-Eur mesačne.

2. Matka maloletého G. sa k návrhu otca písomne vyjadrila, pričom s návrhom otca vyslovila nesúhlas. Podala návrh, ktorým žiadala, aby súd zmenil výchovu u maloletého G. nariadením striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Ako dôvod podaného návrhu uviedla, že maloletý prejavil záujem o striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov, pričom matka má vo svojej domácnosti vytvorené podmienky na výchovu maloletého. S maloletým G. je v pravidelnom kontakte.

3. S návrhom matky na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti u maloletého G. otec maloletého vyslovil nesúhlas. Uviedol, že v roku 2016 matka súhlasila so zverením maloletého G. do jeho výlučnej starostlivosti, pričom maloletý žije v domácnosti otca od svojich 6 rokov a matka doposiaľ nežiadala meniť formu výchovy. Podľa otca sa jedná o reakciu matky na zvýšenie výživného.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol súdu upraviť vyživovaciu povinnosť matky zvýšením výživného, s poukazom na skutočnosti, že od poslednej súdnej úpravy vyživovacej povinnosti sa zmenili pomery u maloletého dieťaťa jeho nástupom na strednú školu, a to primerane odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa, ako aj preukázaným finančným a majetkovým pomerom u matky. Kolízny opatrovník navrhol zistiť názor maloletého dieťaťa k otázke výchovy, resp. záujmu či nezájmu o formu striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca maloletého dieťaťa, ako aj výsluchom maloletého G., oboznámil sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, ako aj obsahom spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/43/2016 a zistil tento stav vo veci:

6. Rozsudkom Okresného súdu Košice I, č.k. 21P/43/2016 - 31 zo dňa 4.5.2016 bol maloletý G. G., nar.XX.X.XXXX zverený do osobnej starostlivosti otca, zo strany matky bola určená vyživovacia povinnosť vo výške 150,-Eur mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci, vopred, ako aj dlžné výživné, styk matky s maloletým G. upravený nebol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 21.6.2016.

7. Otec maloletého G. žije na adrese trvalého bydliska, v rodinnom dome, ktorého je výlučným vlastníkom. V spoločnej domácnosti žije s manželkou E. G., nar.XX.X.XXXX, ich maloletou dcérou K. a s maloletým G.. Otec maloletého pracuje v spoločnosti U.S.Steel Košice, kde má uzavretý trvalý pracovný pomer na dobu neurčitú. Príjem z pracovnej činnosti uviedol vo výške 1.500,-Eur mesačne netto. Poberá rodinné prídavky na dve deti, iný príjem nemá. Manželka otca je na rodičovskej dovolenke s maloletou dcérou, poberá rodičovský príspevok vo výške 213,-Eur mesačne. Iný príjem do domácnosti nie je. Otec s manželkou uhrádzajú náklady na bývanie - elektrinu a plyn vo výške 115,-Eur mesačne, náklady na internet a TV vo výške 30,-Eur mesačne. Platia splátky hypotekárneho úveru vo výške mesačnej splátky 205,-Eur. Otec do práce cestuje autom, cestovné náklady uviedol v sume 100,-Eur mesačne. Na stravu do domácnosti uviedol náklady do 600,-Eur mesačne. Ďalej platí otec maloletému stavebné sporenie 60,-Eur mesačne, platí sebe a manželke mobilné telefóny v sume spolu 50,-Eur mesačne.

8. Maloletý G. je od septembra 2017 žiakom 1.ročníka na Strednej priemyselnej škole elektrotechnickej v R., jedná sa o 4 ročné štúdium, ktoré bude ukončené maturitou. Do školy cestuje SAD a MHD náklady otec uviedol vo výške 40,-Eur mesačne. Stravuje sa aj v školskej jedálni, náklady na stravu má približne vo výške 25,-Eur mesačne. Maloletý G. navštevuje krúžky na škole, ktoré nie sú platené, športové krúžky, rád programuje. Otec mal ďalšie zvýšené výdaje na maloletého v súvislosti s nákupom školských potrieb a pomôcok na začiatku školského roka, približne vo výške 150,-Eur. Maloletému zakúpil stavebnicu a technické zariadenie v sume 560,-Eur. Ďalšie výdaje má otec na zakúpenie ošatenia, obuvi, či voľnočasových aktivít pre maloletého. Maloletý G. je zdravý. Otec mu dáva vreckové vo výške XX,-Eur mesačne.

9. Podľa vyjadrenia otca matka prispieva na výživu maloletého G. sumou 150,-Eur mesačne. Matku navštevuje maloletý počas víkendov, raz alebo dvakrát mesačne. Otec s návrhom matky na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti vyslovil nesúhlas, z dôvodu, že prístup matky k výchove maloletého považuje za benevolentný.

10. Maloletý G. vo svojom vyjadrení pred súdom jasne a zreteľne, primerane veku prezentoval svoj názor k otázke striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Uviedol, že k matke chodieval raz za tri týždne, počas víkendov, keďže matka pracuje na zmeny, dohodnú sa. S matkou si rozumie, trávia spolu voľný čas, idú na prechádzku. Nemá však záujem, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Žije v domácnosti otca, v rodine s manželkou otca a nevlastnou sestrou. Má tu svoju samostatnú izbu, so všetkými potrebami. S otcom si tiež rozumie, otec má stanovené pravidlá pri výchove, rešpektujú sa navzájom. Domácnosť u otca považuje za svoj domov, nechce na tom nič meniť. Zvykol si cestovať autobusom do a zo školy, je samostatný. S matkou sa chce stretávať tak, ako doposiaľ. Matke o tom, že nechce byť zverený do striedavej starostlivosti, nehovoril, aby jej neublížil.

11. Matka maloletého G. žije na adrese trvalého bydliska, v družstevnom byte. Pracuje v spoločnosti U.S.Steel Košice, kde má uzavretý trvalý pracovný pomer na neurčito. Príjem uviedla vo výške 1.050,-Eur mesačne netto. Iný príjem nemá. Uhradza náklady na bývanie vo výške 160,-Eur mesačne, platí si internet a TV vo výške 20,-Eur mesačne. Do práce cestuje s MHD, platí si mesačný lístok za 20,-Eur. Náklady na stravu do domácnosti uviedla vo výške do 300,-Eur mesačne. Má dlhodobu zdravotné problémy s platničkami, berie lieky, náklady na lieky uviedla vo výške 30,-Eur mesačne. Platí si životné poistenie vo výške 30,-Eur mesačne. Maloletému prispieva sumou 150,-Eur mesačne, zakupuje mu aj vecné plnenia, naposledy mu kúpila snowboard za 100,-Eur, botasky za 20,-Eur. Matka uviedla, že maloletý G. sa jej vyjadril, že by so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasil.

12. Vyjadrenie maloletého G. k otázke striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je zrejmé aj zo záverov konzultácii na RPPS pri ÚPSVaR v R.. Maloletý G. na otázku odpovedal, že chce ostať u otca, pretože otec má viac pravidiel, s matkou nemá zažité niektoré situácie, ku ktorým by sa mal vyjadriť.

13. Z opisu mzdových listov od zamestnávateľa rodičov vyplýva, že v období od 9/2016 do 8/2017 mala matka maloletého čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1.115,-Eur, otec maloletého vo výške 1.564,-Eur a v období od 9/2017 do 3/2018 mal otec maloletého čistý priemerný mesačný príjem vo výške 1.600,-Eur a matka maloletého vo výške 1.200,-Eur.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí nežijú spolu, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia §§ 24,25 a 26 Zákona o rodine sa použijú primerane.

17. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu súd dospel k záveru, že návrh matky na zmenu vo výchove maloletého dieťaťa nebol podaný dôvodne. Matka podala návrh na zmenu vo výchove nariadením striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov až následne ako reakciu na návrh otca na zvýšenie výživného. Maloletý G. vzhľadom k svojmu veku jasne a zreteľne prezentoval svoj názor k otázke výchovy a komu byť do výchovy zverený. Uviedol, že domácnosť otca považuje za svoj domov, kde sa cíti dobre a meniť to nechce. S matkou by sa chcel aj naďalej stretávať počas víkendov, po vzájomnej dohode. Preto súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

18. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného stavu ďalej súd zistil, že od poslednej súdnej úpravy vyživovacej povinnosti matky k maloletému G. v roku 2016, došlo na strane maloletého dieťa k podstatnej zmene pomerov. Maloletý G. nastúpil na vyšší stupeň vzdelania, na strednú školu, je podstatne starší, čím sa aj podstatne zvýšili náklady vynakladané na jeho výživu - stravovanie, ošatenie, uspokojovanie ďalších nevyhnutných osobných, školských a záujmových potrieb, pričom na ich uspokojovaní sa majú podieľať obaja rodičia. Zvýšenie životných nákladov na výchovu a výživu maloletého dieťaťa je v súčasnosti objektívna okolnosť, ktorá sama o sebe odôvodňuje zmenu výšky výživného.

19. U matky maloletého dieťaťa podľa názoru súdu došlo k zmene pomerov oproti predošlej súdnej úprave, čo sa týka výšky jej príjmu, nakoľko v čase posledného určenia výživného súd vychádzal z príjmu matky vo výške 850,-Eur mesačne, toho času má príjem približne vo výške 1.115,-Eur mesačne, u otca maloletého dieťaťa sa pomery od posledného určenia výživného podstatne nezmenili.

20. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom môže byť iba závažnejšia zmena pomerov. Nestačí len úvaha o tom, že doterajšie výživné nie je primerané, išlo by o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmenou pomerov sa má na mysli výrazná zmena tých okolností, či už na strane oprávnenej osoby, alebo povinnej osoby, ktoré boli podkladom predchádzajúceho súdneho rozhodnutia.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 62 ods. X Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktorý povinný na seba berie.

27. Pri určení výšky zvýšeného výživného súd vychádzal z schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, prihliadol na to kto z rodičov a v akej miere sa o maloleté dieťa osobne stará, ako aj z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa sú ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú mieru nevyhnutných potrieb pre život človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa.

28. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je súd toho názoru, že je v možnostiach a schopnostiach matky prispievať na výživu maloletého G. sumou 280,-Eur mesačne. Súd pri určení výšky výživného vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, s poukazom na jeho vek, študijné potreby, odôvodnené záujmy, zdravotný stav, ako aj z preukázaného príjmu matky, po odrátaní nevyhnutných nákladov matky, určených na zabezpečenie bývania, stravy a cestovania do práce. Preto podľa názoru súdu, je v možnostiach a schopnostiach matky, prispievať na výživu maloletého dieťaťa tak, je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Nebolo preukázané, žeby sa matka okrem súdom určeného výživného iným spôsobom podieľala na výžive maloletého dieťaťa, pretože všetky riadne a mimoriadne výdaje na maloletého uhrádza jeho otec, ktorý denne zabezpečuje jeho výživu a výchovu a osobne sa o maloletého stará, čím je značne kompenzovaná jeho vyživovacia povinnosť. Výživné je prednostnou pohľadávkou a z uvedeného dôvodu a až v prípade, keď sú uspokojené odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, môže matka uspokojovať aj svoje iné potreby, náklady, ktoré nemajú charakter nevyhnutných výdavkov. Navyše matka okrem maloletého G. nemá iné vyživovacie povinnosti.

29. Súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca počnúc jeho nástupom na stredoškolské štúdium, kedy došlo k zmene pomerov u maloletého. Keďže otec maloletého G. žiadal určiť výživné v sume vyššej ako 280,-Eur mesačne a tiež žiadal určiť dlžné výživné počnúc dňom podania návrhu, v prevyšujúcej časti, t.j. nad sumu 280,-Eur mesačne, ako aj za obdobie od podania návrhu do 31.8.2017 návrh na zvýšenie výživného súd zamietol. Určené zvýšené výživné súd považuje za dostatočne primerané preukázaným príjmovým pomerom u matky a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa.

30. Nakoľko reálne matka prispieva na výživu maloletého G. od podania návrhu sumou vo výške 150,-Eur mesačne, súd určil mesačné dlžné výživné za obdobie od 1.9.2017 do 18.4.2018 (t.j.7 mesiacov a 18 dní) vo výške 130,-Eur mesačne a celý dlh vo výške 988,-Eur určil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku a matku zaviazal na zaplatenie dlhu v uvedenej lehote 30 dní od doručenia rozsudku.

31. Vzhľadom na vykonané dokazovanie, zistený skutkový stav a právny stav súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

32. Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP Civilný mimosporový poriadok), podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
- d/konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.